PATVIRTINTA
Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos
direktoriaus 2024 m. sausio 2 d.
įsakymu Nr. V-1-3

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS BEI INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos (toliau – Progimnazija) Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau - Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr.I-1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 231, 232 straipsniais įstatymu, patvirtintu 2016 m. spalio 18 d. Nr. XII-2685, Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus miesto bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu 2016 m. birželio 30 d. Vilniaus miesto savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 30-1602, bei Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis LR ŠMM 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190.

2. Smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos vykdymo Tvarkos aprašo paskirtis – padėti progimnazijos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

3. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą individualiu klasės, progimnazijos, šeimos lygmeniu progimnazijoje.

4. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

4.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinio statuso, lyties, amžiaus, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

4.2. kiekvienas progimnazijos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir stabdyti nedelsiant;

4.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ir patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo smurtaujančių, besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

4.4. Progimnazijoje draudžiama bet kokia smurto ir patyčių forma, nukreipta į bet kurį bendruomenės asmenį.

5. Visi progimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, turi būti supažindinti su progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir patvirtinti tai savo parašu. Pagal vidaus tvarkos taisykles raštiškas pasirašymas traktuojamas, kai darbuotojų el. paštu ar per el. dienyną yra išsiunčiamas direktoriaus įsakymu patvirtintas dokumentas. Tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti darbuotojai supažindinami su šia tvarka, įkeliant ją į Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos svetainę http://basanaviciausprogimnazija.lt/.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **Patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

6.1.1 **Žodinės patyčios**: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. **Fizinės patyčios**: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.1.3. **Socialinės patyčios**: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. **Elektroninės patyčios** – skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti, siekiant įbauginti,
neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui;

6.2. **Smurtas** – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, moralinę, materialinę ar kt. žalą.

6.3. **Smurtas prieš vaiką** – veikimu ar neveikimu vaikui daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis, garbės ir orumo nepaisymas ar nepriežiūra, dėl kurių vaikas patiria žalą ar pavojų gyvybei, sveikatai, raidai:

6.3.1. **Fizinis smurtas** – tiesioginiai ar netiesioginiai tyčiniai fiziniai veiksmai prieš vaiką, taip pat fizinės bausmės, sukeliantys vaikui skausmą, darantys žalą arba keliantys pavojų jo gyvybei, sveikatai, raidai ar žalą garbei ir orumui;

6.3.2. **Psichologinis smurtas** – nuolatinis vaiko teisės į individualumą pažeidinėjimas, vaiko žeminimas, patyčios, gąsdinimas, būtinos vaiko raidai veiklos trikdymas, asocialaus elgesio skatinimas ar kitokia nefizinio kontakto elgsena, darantys žalą arba keliantys pavojų vaiko gyvybei, sveikatai, raidai ar žalą garbei ir orumui;

6.3.3. **Seksualinis smurtas** – seksualiniai veiksmai su vaiku, kai naudojama prievarta, jėga ar grasinama arba piktnaudžiaujama pasitikėjimu, valdžia ar įtaka vaikui arba piktnaudžiaujama itin pažeidžiama vaiko padėtimi, ypač dėl priklausomumo; vaikų išnaudojimas prostitucijos tikslams, vaikų pornografija, verbavimas, vertimas ar įtraukimas dalyvauti pornografinio pobūdžio renginyje, pornografijos rodymas arba kitos vaikų seksualinio išnaudojimo formos, vaikų tvirkinimas;

6.4. **Nepriežiūra** – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis vaikui būtinų fizinių, emocinių ir socialinių poreikių netenkinimas ar aplaidus tenkinimas, darantys žalą ar keliantys pavojų vaiko gyvybei, fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai ir raidai.

6.5. **Smurtą artimoje aplinkoje patyręs asmuo** – asmuo, prieš kurį panaudotas smurtas artimoje aplinkoje, arba dėl smurto artimoje aplinkoje mirusio asmens šeimos narys, kuris patyrė žalą dėl to asmens mirties, arba taip pat vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvenantis aplinkoje, kurioje buvo smurtauta.

6.6. **Smurto ir patyčių dalyviai**:

6.6.1. **Smurtą ir patyčias patiriantis bendruomenės narys** - vaikas/mokinys, darbuotojas, prieš kurį smurtaujama ar iš kurio tyčiojamasi.

6.6.2. **Skriaudėjas, besityčiojantysis** - vaikas ar suaugęs, inicijuojantis smurtą ar patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.

6.6.3. **Smurto ar patyčių stebėtojas** - bet kuris bendruomenės narys, matantis, žinantis apie smurtą ar patyčias ir nesiimantis veiksmų smurtui ar patyčioms sustabdyti.

6.7. **Smurto ir patyčių prevencija** – veikla, skirta smurto ir patyčių rizikai mažinti, imantis progimnazijos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

6.8. **Smurto ir patyčių intervencija** – koordinuoti progimnazijos darbuotojų veiksmai ir visuma priemonių, taikomų visiems smurto ir patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6.9. **Smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos stebėsena** – smurto ir patyčių situacijos progimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

7. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

II SKYRIUS
SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

8. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi progimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi progimnazijos vadovas, socialiniai pedagogai, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi progimnazijos bendruomenės nariai.

9. Progimnazijos vadovas yra atsakingas už progimnazijos Tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio progimnazijos smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą progimnazijos bendruomenei ir vykdymą.

10. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK)

Ši komisija kasmet:

10.1 Inicijuoja ir koordinuoja anoniminės vaikų apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus;

10.2. Surenka apibendrintus duomenis iš socialinių pedagogų dėl progimnazijoje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias bei atlieka jų analizę;

10.3. Remiantis apklausos bei pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia smurto, patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

10.4. Aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

10.5. Teikia siūlymus progimnazijos vadovui dėl smurto ir patyčių prevencijos bei intervencijos priemonių įgyvendinimo progimnazijoje, progimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

10.6. Teikia siūlymus progimnazijos vadovui dėl progimnazijos Tvarkos aprašo tobulinimo;

10.7. Atlieka kitus progimnazijoje Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

11. Siekiant užtikrinti smurto bei patyčių prevenciją bei nuosekliai ir reguliariai ugdyti mokinių socialinį ir emocinį kompetencijų ugdymą, progimnazijoje vykdoma socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo programa „LIONS QUEST“.

12. Klasės vadovai klasės valandėlių metu atkreipia dėmesį ir aptaria su vaikais žodines, fizines, socialines, elektronines patyčias (jų atpažinimą, ypatumus ir tinkamą reagavimą) pasirinkta forma; tikslas – aptarti su vaikais priežastis, kodėl vyksta patyčios, padėti vaikams atskirti mitus ir faktus, susijusius su patyčiomis, drąsinti apie kalbėti atvirai, pasakyti suaugusiems, aptarti galimus sprendimo būdus.

13. Klasės vadovai kiekvieno tėvų susirinkimo metu skiria laiko mikroklimatui klasėje aptarti. Su tėvais aptariamos žodines, fizines, socialines, elektronines patyčios (jų atpažinimas, ypatumai ir tinkamas reagavimas), konkrečios probleminės situacijos klasėje bei jų sprendimai. Svarbi dalis - tėvų motyvavimas atpažinti ir tinkamai reaguoti į smurtą ir patyčias.

14. Klasės vadovai informuoja Vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo Tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

15. „Patyčių dėžutės“ skirtos asmeniškai pranešti apie smurtą ir patyčias.

III SKYRIUS
SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

16. Visais smurto ir patyčių atvejais kiekvienas progimnazijos darbuotojas nedelsdamas įsikiša pastebėjęs smurtą ir/ar patyčias, nutraukia bet kokius smurto ar patyčių veiksmus, jeigu yra būtinybė, smurtą patyrusiam asmeniui suteikia pirmąją medicininę pagalbą, pakviečia progimnazijoje galinčius pagalbą suteikti darbuotojus, pasirūpina iškviesti bendrąsias pagalbos centro tarnybas (greitąją pagalbą, policiją ar kt.)/ ir/ ar reaguoja atitinkamai situacijai:

16.1. Kai smurtas ir patyčios pastebimos tarp mokinių:

16.1.1. nedelsdamas sustabdo patyčias ir primena mokiniui, kuris smurtauja ar tyčiojasi, progimnazijos Vidaus tvarkos ir Mokinių elgesio taisykles;

16.1.2. informuoja klasės vadovą ir/ar socialinį pedagogą apie smurtą ir patyčias, pateikia pranešimą apie smurtą ir patyčias (priedas Nr.2).

16.2. Kai pastebimos kibernetinės patyčios prieš mokinį ar gavus apie jas pranešimą:

16.2.1. pagal galimybes išsaugo vykstančių kibernetinių patyčių įrodymą,

16.2.2. informuoja klasės vadovą ir/ar socialinį pedagogą apie smurtą ir patyčias, pateikia pranešimą apie smurtą ir patyčias (priedas Nr.2);

16.3. Kai smurto ir patyčių situacijoje vienas iš dalyvių yra suaugęs bendruomenės narys, tiesiogiai informuoja VGK narį, pateikia pranešimą apie smurtą ir patyčias (priedas Nr.2).

17. Visais smurto ir patyčių atvejais kiekvienas mokinys, kuris patiria smurtą arba patyčias, arba yra stebėtojas, arba matęs ir žinantis apie smurtą ir patyčias, nedelsiant

informuoja klasės vadovą ir/ar socialinį pedagogą apie patirtas ar matytas patyčias (individualiame pokalbyje, viešoje ar kibernetinėje erdvėje).

18. Visais smurto ir patyčių atvejais patyčias patiriančio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), žinantys apie grupėje vykstančias patyčias, nedelsiant informuoja klasės vadovą ar socialinį pedagogą apie mokinio patiriamas patyčias (individualiame pokalbyje arba kibernetinėje erdvėje).

19. Klasės vadovas, gavęs informaciją apie smurtą ir patyčias, nedelsiant:

19.1. išsiaiškina ir įvertina situaciją;

19.2. užpildytą pranešimą apie smurtą ir patyčias (priedas Nr.2) tą pačią dieną perduoda socialiniam pedagogui, socialinis pedagogas atvejį registruoja grupės smurto ir patyčių registracijos žurnale.

19.3. organizuoja ir teikia individualią pagalbą smurto ir patyčių dalyviams, savo veiksmus suderina su VGK nariais, informuoja nepilnamečių mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) (elektroninio dienyno pagalba/ telefonu arba pagal poreikį pakviečia mokinių tėvus dalyvauti individualiame pokalbyje);

19.4. vykdo tolesnę smurto ar patyčių situacijos stebėseną.

20. Socialinio pedagogo veiksmai, kai smurto ir patyčių forma nukreipta mokinių prieš mokinius, progimnazijos darbuotojų prieš mokinius, mokinių prieš progimnazijos darbuotojus, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, progimnazijos darbuotojus, progimnazijos darbuotojų prieš mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

20.1. priima pranešimą apie patyčias (priedas Nr.2),

20.2. prireikus, inicijuoja VGK pasitarimą,

20.3. prireikus, suderina VGK reagavimo į smurtą ir/ar patyčias bei pagalbos įvykus joms planą (priedas Nr.1),

20.4. registruoja atvejį VGK atvejų registracijos žurnale (priedas Nr.3).

20.5. prireikus informuoja progimnazijos direktorių;

20.6. su sudarytu VGK veiksmų planu supažindina smurto ir patyčių dalyvius ir nepilnamečių mokinių tėvus;

20.7. skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) supažindina su veiksmų plano nevykdymo pasekmėmis;

20.8. teikia visokeriopą pagalbą klasių vadovams: vykdo individualius pokalbius, veda paskaitas, rengia pranešimus, organizuoja susitikimus, teikia siūlymus dėl pagalbos smurto ir/ar patyčių dalyviams ir kt.

21. Progimnazijos vadovo veiksmai:

21.1. Kai smurtauja ar smurtą patiria mokinys:

21.1.1. gavęs iš socialinio pedagogo, VGK informaciją apie smurto atvejį, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugą užtikrinančiai valstybės ir savivaldybės institucijai pagal kompetenciją;

21.1.2. imasi priemonių, kad jo vadovaujamos švietimo įstaigos mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) turėtų galimybę neatlygintinai gauti psichologinę pagalbą;

21.1.3. imasi priemonių, kad smurtavęs (smurtavę) ir smurtą patyręs (patyrę) nepilnametis (nepilnamečiai) asmuo (asmenys) kartu su jį (juos) lydinčiais tėvais (globėjais, rūpintojais) neatlygintinai nedelsdamas (nedelsdami), bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto faktą momento gautų psichologinę pagalbą (psichologinės pagalbos trukmę nustato psichologas, įvertinęs kiekvieno smurto epizodo aplinkybių visumą ir atsižvelgdamas į ŠMM nustatytą psichologinės pagalbos teikimo tvarką).

21.2. Kai smurtauja ar smurtą patiria progimnazijos darbuotojai, apie įvykusį smurto faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša savivaldybei bei savivaldybėje veikiančiai pedagoginei psichologinei tarnybai ir rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam darbuotojui kreiptis psichologinės pagalbos (mokytojams, darbuotojams psichologinė pagalba neatlygintinai pradedama teikti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto faktą momento atvykus į atitinkamą PPT arba atvykus pas atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją, su kuriuo yra sudaryta sutartis dėl psichologinės pagalbos teikimo).

22. Kai pastebima, kad vaikas (nepilnametis mokinys) galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje:

22.1. darbuotojas, įtariantis, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, nedelsdamas praneša apie tai progimnazijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui, raštu fiksuoja požymius ir visas aplinkybes, kurios sukėlė įtarimą dėl smurto, ir pateikia tai kartu su pranešimu; nesant galimybei pranešti direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui, progimnazijos darbuotojas, įtariantis, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, tiesiogiai praneša Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai (kontaktai: http://vaikoteises.lt/struktura-ir-kontaktai/kontaktai/teritoriniai-skyriai/395 ar policijai 112, o atsiradus galimybei apie įtarimą, kad vaikas galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, nedelsdamas praneša progimnazijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui;

22.2. progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, gavęs pranešimą apie vaiką – mokinį, galimai patyrusį smurtą artimoje aplinkoje, nedelsdamas praneša apie tai Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai arba policijai 112;

22.3. progimnazijos direktorius, jo įgaliotas asmuo ir/ ar progimnazijos darbuotojas, įtariantis, kad vaikas – mokinys galimai patyrė smurtą artimoje aplinkoje, tačiau dar negalintis užtikrintai to teigti, gali konsultuotis su VGK nariu, koordinuojančiu smurto prevencijos veiklos sritį, arba švietimo pagalbos specialistais (psichologu ar socialiniu pedagogu), nesant galimybių progimnazijoje, konsultuojasi su savivaldybės švietimo pagalbos ar PPT specialistais. Progimnazijos direktorius, jo įgaliotas asmuo ir/ ar kitas darbuotojas (asmuo, kuriam vaikas – mokinys atsiskleidė patiriantis smurtą, arba turintis gerą emocinį ryšį su vaiku – mokiniu, arba pastebėjęs smurto artimoje aplinkoje požymius), gali inicijuoti pokalbį su vaiku – mokiniu, galimai patyrusiu smurtą artimoje aplinkoje (vadovaujamasi LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V – 635 „Dėl rekomendacijų progimnazijoms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje“ priedu Nr.3: pokalbio su vaiku – mokiniu, galimai patyrusiu smurtą artimoje aplinkoje ypatumai);

22.4. progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo, pranešęs apie vaiko – mokinio, galimai patyrusio smurtą artimoje aplinkoje, atvejį Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ir/ ar policijai, informuoja VGK dėl pagalbos vaikui – mokiniui organizavimo ir/ ar teikimo; toliau veikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V – 635 „Dėl rekomendacijų mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje“.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

24. Dokumentas skelbiamas progimnazijos internetinėje svetainėje.

_____

Priedas Nr.1

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOS REAGAVIMO Į SMURTĄ IR/AR PATYČIAS BEI PAGALBOS ĮVYKUS JOMS PLANAS

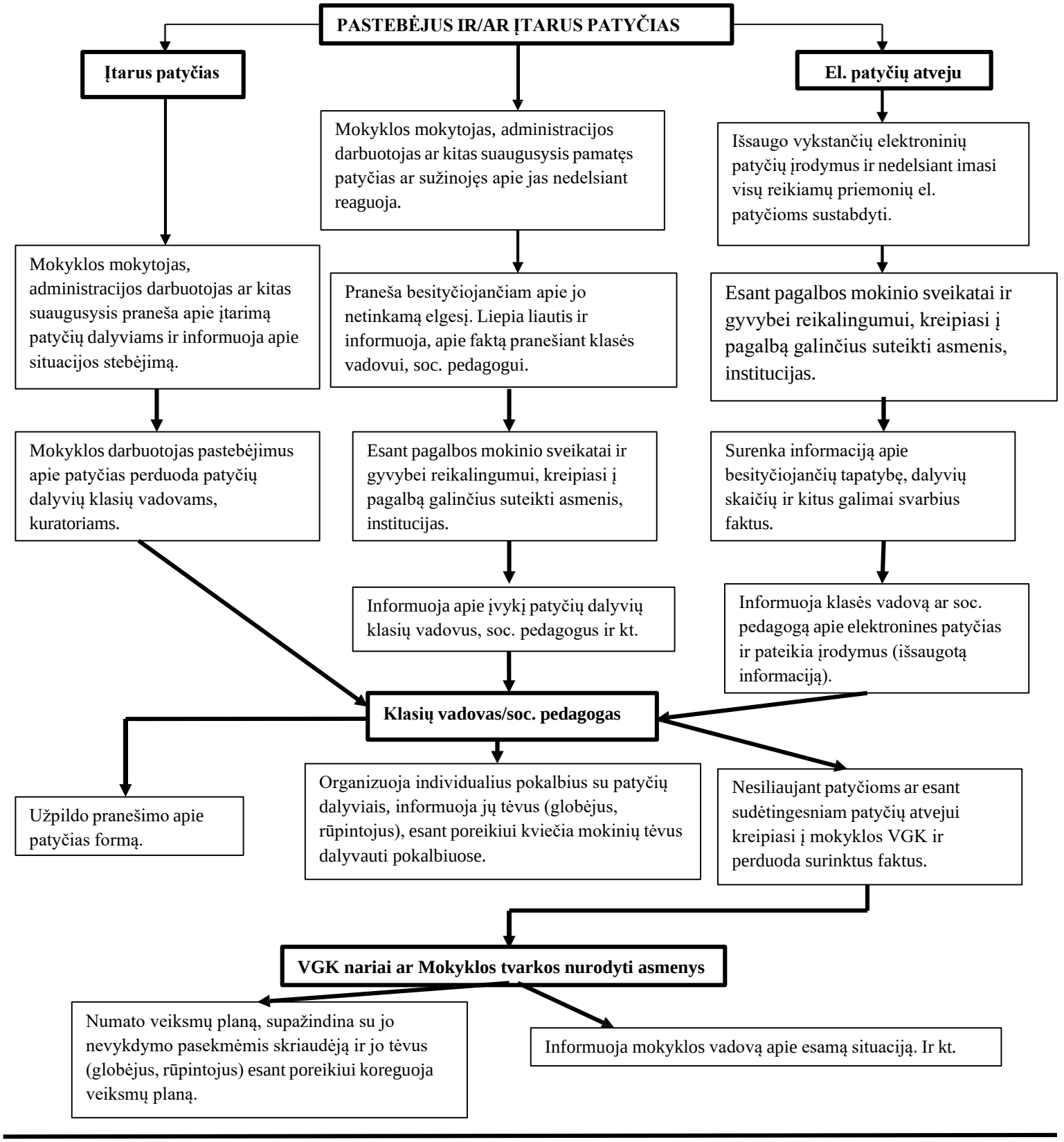

Mokiniui pasityčiojus iš mokyklos darbuotojo → Pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias turėtų informuoti mokyklos vadovą.

Mokiniui pasityčiojus iš mokyklos darbuotojo → Vadovas privalo nedelsiant imtis priemonių, numatytų Mokyklos tvarkos apraše.

Priedas Nr.2

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJA

PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR/AR PATYČIAS FORMA

_____
data

Bendrieji duomenys:

Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ ***Fizinės***: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.); ☐ *Psichologinės*/***socialinės***: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas; ☐ ***Elektroninės***: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.). ☐ ***Kiti pastebėjimai*** (įrašyti)_____.	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio, *patyrusio patyčias* vardas, pavardė, klasė:	
Mokinio/-ų, *kuris tyčiojosi* vardas, pavardė, klasė:	
Mokinio/-ų, *stebėjusio patyčias* vardas, pavardė, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

Progimnazijos mokytojo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

Veiksmų po įvykio, planas su:

Vaiku patyrusiu patyčias:	
Vaiku, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Priedas Nr.3

VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOS

SMURTO IR/AR PATYČIŲ ATVEJŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Patyčių formos[1]
F – fizinės
Ž – žodinės
K – kibernetinės arba elektroninės
S – socialinės

Patyčių dalyviai:
M – mokinys (-iai)
(klasė) – klasė, kurioje mokosi mokinys (-iai)
S – suaugusysis (-ieji)

Data	**Pranešusiojo vardas, pavardė, pareigos**	**Naudotos smurto ir/ar patyčių formos F, Ž, K, S**	**Smurtą ir/ar Patyčias patyrė**		**Smurtavo ir /ar Tyčiojosi**		**Pastabos**	**Parašas**
			M (klasė) S	**Mot. Vyr.**	**M (klasė) S**	**Mot. Vyr.**		

[1]**Fizinės** – vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumščiavimas, apspjovimas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas ir pan.).
Žodinės – pravardžiavimas, grasinimas, užgauliojimas, erzinimas, žeminimas žodžiais ir kt.
Kibernetinės arba elektroninės – patyčios, vykstančios socialiniuose tinkluose, kitose interneto vietose arba (ir) naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas ir pan.).
Socialinės – įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas.